

nejakí civili, znova ma predviedli na četnícku stanicu a vzali nás spolu s K. do Kráľovského Chlmca, kde ma na četnickej stanici nejakí civilisti nemilosrdne stýrali. Potom nás naložili do autobusov a vyviezli na nové štátne hranice, kde nás prepustili. Poznávam, že som maďarským štátnym občanom, vo Veľkom Kevežde mám majetok aj rodinu. Prosim, aby som bol na niekoľko týždňov tu strpený, pokiaľ sa neupokojia pomery v Maďarsku.

Dostavil sa Jozef Š., kolonista z Veľkého Tarkanu (*Veľké Trakany*), a udáva toto:

Dňa 11. 11. 1938 prišiel ku mne zamestnanec s výzvou, aby som sa dostavil na četníctvo do Kráľovského Chlmca. Dňa 12. 11. 1938 som sa dostavil a bol som hlavne vypočúvaný, či som bol legionárom. Potom som bol zadržaný. Večer asi o 8-ej ma zadržali aj s ostatnými zadržanými osobami. Naložili nás na autobus a dopravili za Užhorod k novým štátnym hraniciam. Tam nás prepustili s tým, aby sme sa neopovážili vrátiť do Maďarska, lebo budeme postrieľaní.

Dostavila sa Anna K., domáca, a udáva toto:

Dňa 12. 11. 1938 pred našim domom ma zastavil jeden civil, ktorého som predtým nikdy nepoznala, a predviedol ma na četnícku stanicu v Kráľovskom Chlmcu, kde som sa doteraz zdržovala. Na četnickej stanici ma vypočúvali a neskoršie ma naložili s inými do autobusu a vyviezli nás za Užhorod, kde nás prepustili s týmito slovami: „Preto sme vás sem vyložili, lebo ste sa nechovali tak, aby vás naďalej mohla strpieť maďarská zem a tiež pre vašu národnosť. Uspokojte sa s vašim osudom.“ Neviem príčinu môjho vypovedania.

Po prečítaní podpísané.

D. a h.

Okresný úrad v Sobranceach

okresný náčelník:
podpis nečitateľný, v. r.

Zapisovateľka:
Dvořáková, v. r.

Václav V., v. r.
František P., v. r.
Ladislav K., v. r.
Július H., v. r.
Jozef Š., v. r.
Anna K., v. r.

AMZV ČR, PS II., kr. 327a, č. 160 424.

14. november 1938, Dunajská Lužná-Nové Košariská.

Protokol napísaný na žandárskej stanici a Jozefom N., kolonistom, predtým príslušným do obce Lúč na Ostrove (kolónia Etreho Kračany), ktorý vypovedal o okolnostiach opustenia kolónie a o hodnote zanechaného majetku.

Protokol

Jozef N. udáva:

Dňa 13. 11. 1938 asi o 14. hodine prišiel ku mne starosta obce Veľká Lúč (*Lúč na Ostrove*),

ku ktorej patrí naša kolónia. Hovoril mi, aby som sa odsťahoval, lebo Maďari majú na mňa zlosť z toho dôvodu, že som bol členom streleckej jednoty, ktorej Maďari hovorili legionárska jednotka. Na túto výstrahu som naložil na voz šaty a periny a odišiel som s rodinou na kolóniu Alžbetin Dvor (*Miloslavov*). Pred odchodom som niekoľko kusov nábytku predal za 300 Kč.

Na kolónii som zanechal mŕtvy a živý inventár v cene asi 25 000 Kč.

Skončené a podpísané.

D. a h.

strážmajster I. Houdek, v. r.

Jozef N., v. r.

strážmajster A. Korbel, v. r.

AMZV ČR, PrS., kř. 62, f. 7, č. 179 379/VI-1/38

21

14. november 1938, Dunajská Lužná-Nové Kořariská.

Protokol napísaný na žandárskej stanici s Frantiřkom J., kolonistom, predtým príslušným do obce Blahová, ktorý vypovedal, že pod hrozbami maďarských teroristov musel opustiť kolóniu a zanechal tam celý svoj majetok.

Protokol

Frantiřek J. udáva:

Dňa 10. 11. 1938 prišli na kolóniu Blahová Dedina (*Blahová*) maďarskí teroristi „szabadcsapatok“. Dňa 11. 11. 1938 bolo obecným sluhom Frantiřkom Malecom bubnované, že kto chce, môže niečo zo svojho majetku odpredať, lebo do 6., t. j. 18. hodiny musia kolonisti českej a moravskej národnosti opustiť kolóniu. Potom sa k nám nahrnulo viac civilov, ktorí chceli odo mňa kupovať. Predal som jednému z nich šporák za 90 Kč, ktorý mal cenu 480 Kč. Medzitým, čo som tento šporák predával, druhí v mojom dome kradli.

Dňa 12. 11. 1938 asi o 8. hodine som odchádzal s ostatnými na voze jedného maďarského občana. Na voze som mal len periny a niekoľko kusov šiat. Viac som si nevzal, lebo to bolo teroristami zakázané. Každý si mohol vziať len toľko, čo sám unesie.

V mojom dome som zanechal živý a mŕtvy inventár v cene asi 260 000 Kč vrátane budov a rolí.

Násilie na mne nebolo spáchané, a to ani teroristami, ani civilmi.

Kolóniu som opustil preto, že som mal obavu o svoj život, lebo teroristi vyhlásili, že za môj život neručia a celkové ich chovanie bolo samo o sebe výhražné.

Skončené a podpísané.

D. a h.

Prítomní:

Strážmajster M. Živica

Frantiřek J., v. r.

Strážmajster J. Houdek